

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено
Громадською радою доброчесності
23 липня 2018 р.

ВИСНОВОК про невідповідність судді Голосіївського районного суду м. Києва Первушиної Олени Сергіївни критеріям доброчесності та професійної етики

Критеріями доброчесності та професійної етики є цінності, відображені у Бангалорських принципах поведінки суддів, на основі яких було розроблено Кодекс суддівської етики. Проаналізувавши інформацію про суддю, Громадська рада доброчесності виявила факти, які свідчать про недотримання суддею цих цінностей.

За критеріями “Дотримання етичних норм”, “Чесність і непідкупність”

1. Є підстави вважати, що суддя Первушина О.С. неналежно виконувала свої професійні обов'язки як голови суду та використовувала повноваження голови суду для власних інтересів та інтересів, пов'язаних з нею осіб.

1.1. Будучи головою суду до 09.02.2017, суддя Первушина О.С. забезпечувала перевірку суддів щодо застосування до них Закону України [“Про очищення влади”](#) (абз. 2 ч.5 ст. 5) та підписувала довідки про результати перевірки, передбаченої законом.

Відповідно до п.13 ч.2 ст. 3 цього закону заборонам, що передбачені законом, підлягає суддя, який постановив ухвалу про дозвіл на затримання з метою приводу, про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, ухвалив рішення про притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності осіб, звільнених від кримінальної або адміністративної відповідальності відповідно до Закону України "Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань" від 29.01.2014 №737-VII, Закону України "Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України" від 21.02.2014 №743-VII.

У Голосіївському районному суді м. Києва працювали і працюють наразі чимало суддів, які підпадають під вказані заборони.

Суддя Валігура Д.В. ухвалював такі рішення про притягнення до адміністративної відповідальності осіб, згодом звільнених від адміністративної відповідальності відповідно до Закону України "Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України" від 21.02.2014 №743-VII:

- 1) постанова від 23.01.2014 у справі № [752/683/14-ц](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. [Постановою від 28.02.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності;
- 2) постанова від 04.02.2014 у справі № [752/1408/14-ц](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. [Постановою від 28.02.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності;
- 3) постанова від 15.01.2014 у справі № [752/208/14-ц](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. [Постановою від 28.02.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності.

Суддя Чередніченко Н.П. постановою від 07.02.2014 у справі № [752/1410/14-ц](#) притягнула особу до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. Ухвалою Апеляційного суду м.Києва [від 03.03.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України» від 21.02.2014 №743-VII.

Звертаємо увагу, що ця постанова відсутня у Єдиному державному реєстрі судових рішень. Відповідно до ч.3 ст.3 Закону України «Про доступ до судових рішень» суд загальної юрисдикції вносить до реєстру всі судові рішення і окремі думки суддів, викладені у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту. Відповідно до п.14 Перехідних положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Державна судова адміністрація у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим законом має забезпечити внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень тих судових рішень, які не були внесені до Єдиного державного реєстру судових рішень, починаючи з 01.01.2010.

Згідно з п.16 [Порядку](#) ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2006 №740, контроль за надсиланням судами електронних копій судових рішень адміністраторові реєстру

здійснює голова відповідного суду або особа, що тимчасово виконує його обов'язки та несе персональну відповідальність, встановлену законодавством.

Незважаючи на ці норми законодавства та значний строк, який минув з моменту ухвалення рішення суддею Чередніченко Н.П., Первушина О.С. не забезпечила контроль за внесенням його до реєстру, що дало підстави формально зробити висновок про відсутність заборон, передбачених Законом "Про очищення влади"

Суддя Шевченко Т.М. ухвалювала такі рішення про притягнення до адміністративної відповідальності осіб, звільнених від адміністративної відповідальності відповідно до Закону України "Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України" від 21.02.2014 №743-VII:

- 1) постанова від 31.01.2014 у справі № [752/845/14-п](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. [Постановою від 28.02.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності;
- 2) постанова від 14.01.2014 у справі № [752/47/14-п](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. [Постановою від 04.03.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності.

Суддя Мірошніченко О.В. ухвалювала такі рішення про притягнення до адміністративної відповідальності осіб, звільнених від адміністративної відповідальності відповідно до Закону України "Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України" від 21.02.2014 №743-VII:

- 1) постанова від 15.01.2014 у справі № 752/177/124-п, якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. [Постановою від 28.02.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності;
- 2) постанова від 21.01.2014 у справі № [752/761/14-п](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. [Постановою апеляційного суду міста Києва від 12.03.2014](#) звільнено від адміністративної відповідальності;
- 3) постанова від 21.01.2014 у справі № [752/849/14-п](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування

транспортними засобами строком на шість місяців. [Постановою від 28.02.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності;

- 4) постанова від 07.02.2014 у справі № [752/1351/14-п](#), якою особу було притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на шість місяців. [Постановою апеляційного суду міста Києва від 21.03.2014](#) особу звільнено від адміністративної відповідальності.

Підлягали люстрації також інші судді Голосіївського районного суду м. Києва, які у результаті були звільнені за порушення присяги. При цьому, звертаємо увагу, що наведений перелік рішень та суддів не є повним. Ймовірно, є інші рішення та судді, які ухвалювали такі рішення, про які нам не відомо.

Однак усі судді цього суду, включаючи наведених, [успішно пройшли перевірку](#), а голова суду Первушина О.С. склала довідки про результати перевірки, передбаченої Законом України “Про очищення влади”, де вказала, що на цих суддів не поширюються заборони, передбачені цим законом ([Т.Шевченко](#), [Н.Чередніченко](#)).

Наведені факти доводять недостовірність висновків, зроблених у довідках, які підписала Первушина О.С. Завдяки цьому правосуддя продовжують здійснювати особи, які б мали бути звільнені із заборонами працювати на державній службі протягом 10-ти років. Тобто не було досягнуто мети Закону України “Про очищення влади”, що вкрай негативно відображається на авторитеті правосуддя та довірі суспільства до судів.

1.2. [Указом Президента України](#) від 24.02.2016 суддю Голосіївського районного суду м.Києва Калініченко Ларису Степанівну звільнено з посади судді у зв'язку із порушенням присяги.

[Указом Президента України](#) від 24.09.2016 суддю Голосіївського районного суду м.Києва Фролова Максима Олександровича звільнено з посади судді у зв'язку із порушенням присяги.

Однак ці судді ще тривалий час перебували на посадах у зв'язку з тим, що голова суду не видавала наказ про їх звільнення з посади. Як наслідок, суддя Калініченко Л.С. була звільнена лише 13.03.2017, а суддя Фролов М.О. 10.05.2017. При цьому, вони [брали участь у зборах суддів, які відбулися 10.02.2017](#), що спричинило обурення серед інших суддів цього суду та викликало значний суспільний резонанс. На думку зовнішніх спостерігачів, Первушина О.С. не звільняла цих суддів з метою забезпечити собі підтримку на загальних зборах суддів.

1.3. Одноособовим розпорядженням голови Голосіївського районного суду м. Києва Первушиної О. С. №53 від 19.09.2016 судді Фролову М.О. було надано службову двокімнатну квартиру у м. Києві. На той момент уже існувало подання Вищої ради

юстиції [від 17.03.2016](#) про звільнення судді Фролова М.О. за порушення присяги. А 24.09.2016 з'явився [Указ Президента України](#) про його звільнення.

Тобто існували рішення, які свідчили, що суддя Фролов М.О. має припинити виконувати свої службові обов'язки, а отже, службова квартира йому не потрібна. Незважаючи на це, 02.10.2016 судді Фролову М.О. видано ордер на вказане службове житлове приміщення.

10.05.2017 Наказом в.о. Голови Голосіївського районного суду м.Києва № 37 Фролов М.О. був звільнений з посади, але квартира досі перебуває у його користуванні.

Окрім того, відомо, що родина судді Фролова М. О. [забезпечена житлом](#) і, очевидно, не потребує поліпшення житлових умов.

Також відомо, що інші судді цього суду потребували поліпшення житлових умов, але з невідомих причин перевагу надали саме судді, щодо якого є подання про його звільнення. Суддя цього суду Н.М. Сальникова звернулась про порушення її прав таким рішенням. На підставі цієї заяви Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою було [зарєєстроване кримінальне провадження](#) № 4201800000000633 від 15.03.2018 за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.364 Кримінального кодексу України.

Первушина О. С. не вчинила жодних дій для повернення службової квартири у розпорядження суду та надання її тим, хто дійсно потребує поліпшення житлових умов. Є підстави вважати, що Первушина О.С, зловживала своїми службовими обов'язками в інтересах третіх осіб.

1.4. У Голосіївському районному суді м. Києва були виявлені факти оформлення на роботу та виплати коштів особам, які фактично ніколи не виходили на роботу. Так, Наказом №3 від 05.01.2011 на роботу була прийнята працівниця, яка фактично жодної роботи у суді не виконувала. Голосіївським управлінням поліції ГУНП в м. Києві за цим фактом внесені відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №[12018100010001319 від 13.02.2018](#), з попередньою правовою кваліфікацією за ч. 1. ст. 172 КК України (грубе порушення законодавства про працю) та розпочате досудове розслідування.

Такий факт може свідчити про неналежне виконання головою суду Первушиною О.С. своїх адміністративних обов'язків з контролю за організацією праці у суді, що призвело до безпідставної сплати бюджетних коштів фіктивному працівнику.

Відповідно до ст. 2 Кодексу суддівської етики суддя не має права використовувати своє посадове становище в особистих інтересах чи в інтересах інших осіб та не повинен дозволяти цього іншим.

Суддя не повинен використовувати авторитет своєї посади або дозволяти іншим використовувати його для реалізації приватних інтересів самого судді, когось із членів його сім'ї або будь-якої іншої особи; суддя також не повинен створювати сам або дозволяти іншим створювати враження, що хтось перебуває в особливому становищі і здатний впливати на виконання суддею його професійних обов'язків (п. 4.9. Бангалорських принципів).

2. Наявні факти неналежного виконання Первушиною О.С. обов'язків судді.

З 27.08.2015 у Голосіївському районному суді м. Києва здійснюється розгляд кримінальної справи [№752/13790/15-к](#) у кримінальному провадженні №12015100010003923 щодо Глисти В.М., обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України. [Вироком](#) суду від 01.06.2018 обвинуваченого виправдано та звільнено з-під варти у залі суду.

Головуючим у цій справі була суддя Первушина О. С. Час визначення судді головуючої у справі невідомий, оскільки у відкритому доступі наявні лише [три протоколи авторозподілу](#) цієї справи (04.04.2018, 26.09.2017, 26.09.2017) і відсутні дані про попередні авторозподіли. З Єдиного державного реєстру судових рішень відомо, що з [05.07.2016](#) головою у цій справі була Первушина О.С.

У ході розгляду справи склад суду змінювався 8 разів у зв'язку з перебуванням суддів на лікарняному та у відпустках.

31.08.2017 та 11.09.2017 в.о. голови Голосіївського районного суду м. Києва Шевченко Т.М. звернувся до Апеляційного суду міста Києва з поданням про вирішення питання щодо направлення цього кримінального провадження до іншого загального місцевого суду. Подання мотивоване тим, що у Голосіївському районному суді м. Києва неможливо сформувати склад колегії суддів для судового розгляду цього кримінального провадження, оскільки судді, які фактично відправляють правосуддя, Первушина О.С. і Бойко О.В., знаходяться у відпустці, а Валігура Д.М. і Рудик І.В. не можуть повторно брати участь у розгляді цього провадження. Друге клопотання ще й обгрунтовувалось необхідністю розглянути клопотання про продовження запобіжного заходу обвинуваченому.

Ухвалами Апеляційного суду м.Києва від [06.09.2017](#) та від [14.09.2017](#) у задоволенні цих подань було відмовлено у зв'язку з їх безпідставністю та незаконністю.

Ці факти стали причиною надсилання Апеляційним судом м.Києва [листа від 26.09.2017](#) № 45/02.18/2017 районним судам м. Києва. Апеляційний суд вказав таке:

“азначений випадок безпідставного звернення із поданням про направлення кримінального провадження з одного суду до іншого став свідченням створення

штучної ситуації у суді, за якої стало неможливим утворення складу суду для розгляду кримінального провадження. ...

Отже підстави неодноразової зміни складу суду у кримінальному провадженні щодо Глисти В.М. є надуманими, не ґрунтуються на вимогах закону та можуть свідчити про наявність відвертого наміру суддів уникнути виконання обов'язку із здійснення правосуддя....

Суддям слід звертати увагу на необхідність належної організації судового процесу, в тому числі шляхом планування відпусток з урахуванням необхідності проведення усіх процесуальних дій у справі. ...

Означена ситуація взагалі свідчить про зухвале нехтування нормами права та безвідповідальним ставленням до обов'язків деяких суддів районних судів міста Києва. Такі дії не узгоджуються із завданням суду і не відповідають основним принципам поведінки судді”.

Таким чином, є підстави вважати, що суддя Первушина О.С. намагалась ухилитись від обов'язку здійснювати правосуддя у цій справі, що призвело до безпідставних змін складу суду, клопотань до апеляційного суду та затягування розгляду справи.

Звертаємо увагу і на те, що у поданні в.о. голови Голосіївського суду Шевченко Т.М. йшлося про неможливість участі у розгляді справи судді Валігури Д.М., однак пізніше він увійшов до складу суду, який ухвалив вирок у цій справі.

3. Подаючи декларацію доброчесності за [2016](#) та [2017](#) роки, суддя підтвердила, що:

- не використовувала статус займаної посади з метою незаконного отримання нею або третіми особами матеріальних благ або іншої вигоди, коли такі діяння не утворювали складу злочину або кримінального правопорушення (п. 11);
- сумлінно виконувала професійні обов'язки (п. 12)
- не здійснювала вчинків, що можуть мати наслідком її притягнення до відповідальності (п. 22).

Однак наведені факти спростовують вказані твердження декларації доброчесності судді. Отже, суддя вказала недостовірні дані у декларації доброчесності.

4. В усіх деклараціях судді відсутні дані щодо наявності у неї будь-яких прав на транспортні засоби.

Разом з тим, у 2016 році активістами ГО “Автомайдан” її було зафіксовано на автомобілі Toyota Land Cruiser. У [коментарях журналістам](#) Первушина О. С. повідомила, що цей автомобіль був наданий їй в рамках забезпечення охорони у зв'язку з розглядом нею резонансних справ.

Однак журналісти відзначили, що бачили суддю на вказаному автомобілі ще до того, як, за її словами, їй було надано охорону. У коментарях іншим журналістам Первушина О. С. повідомляла, що цей автомобіль належить її знайомим, які передали його у [тимчасове користування](#).

Окрім того, на вказаному автомобілі напередодні був державний номер АА8558СВ. Відповідно до даних досьє судді, 04.08.2008 та 30.11.2009 вона видавала довіреності на автомобілі саме з таким номерним знаком. Це засвідчує, що суддя ще 10 років тому була власницею автомобіля з таким номерним знаком. Тому її твердження про надання їй автомобіля у зв'язку із забезпеченням охорони є сумнівними.

Таким чином, пояснення судді є суперечливими та у зовнішнього, поінформованого спостерігача викликають сумніви у чесності та непідкупності судді. Незважаючи на суспільний резонанс, який викликало фіксування її на вказаному автомобілі, Первушина О.С. не доклала жодних зусиль, щоб проінформувати суспільство з наданням відповідних доказів про надання вказаного автомобіля у рамках забезпечення охорони.

Окремо звертаємо увагу, що у декларації доброчесності за [2016](#) та [2017](#) роки у п. 15 суддя підтвердила відсутність випадків втручання у її діяльність по здійсненню правосуддя. Це офіційний документ, яким спростовуються усі коментарі судді Первушиної О. С. щодо втручання у її діяльність.

5. 24.11.2016 у квартирі активіста ГО “Автомайдан”, який допомагав зафіксувати суддю Первушину О.С. на незадекларованому автомобілі, військова прокуратура [провела обшук](#). За результатом обшуку нічого не знайшли і не вилучили. Підставою для обшуку стала сумнівна та невмотивована ухвала Печерського районного суду м.Києва.

Потім виявилось, що обшук проводився у рамках кримінального провадження, зареєстрованого за заявою Первушиної О.С. Вона зазначала, що за нею стежать невідомі особи у зв'язку із розглядом резонансних справ щодо колишнього Президента Януковича В. Ф. та осіб із його оточення, і що вона хвилюється за своє життя та здоров'я.

Однак ще за декілька днів до обшуку адвокат судді на своїй сторінці у соціальній мережі [Facebook](#) повідомив про перешкоджання професійній діяльності судді та заявив: *“активісти, які “контролюють” суддів переходять визначені законом межі”*. Це засвідчує, що вже тоді судді та її адвокату було відомо, що йдеться не про переслідування у зв'язку із розглядом справ Януковича, а про діяльність громадських активістів, які перевіряють відповідність майнового стану судді її деклараціям.

Таким чином, дії Первушиної О. С. призвели до безпідставного обшуку та значного суспільного [резонансу](#), який негативно вплинув на авторитет правосуддя та довіру до суду.

6. У декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, за [2017 рік](#) суддя вказує, що на праві користування володіє:

- будинком загальною площею 470,7 кв.м та земельну ділянку під ним з 24.03.2010. Однак у деклараціях за [2013](#) та [2014](#) роки суддя не задекларувала цей будинок;
- кімнатою у гуртожитку площею 9 кв.м з 12.09.2012. Однак у деклараціях за [2012](#), [2013](#), [2014](#), [2015](#), [2016](#) роки суддя не задекларувала цю кімнату;
- квартирою у м. Києві загальною площею 126,7 кв.м з 15.03.2017, яка належить гр. Савченко Тетяні Станіславівні. Відповідно до даних Реєстру речових прав особа з такими даними володіє квартирою такої площі у м. Києві на вул. Інститутській. Користування квартирами у такому місці є коштовним, а тому виникають сумніви у спроможності судді із задекларованими доходами сплачувати ринкові ціни за користування такою квартирою. Окрім того, ця квартира є предметом іпотеки та на неї [здійснюється стягнення](#). Справу розглядає Печерський районний суд м.Києва і вже більше року у справі не винесено рішення.

7. Відповідно до декларацій за [2012 та 2013 роки](#) Первушина О. С. сплатила борг за позикою та проценти на загальну суму понад 1 717 000 грн. Водночас усі задекларовані доходи судді та членів її сім'ї за 2012-2013 склали 745 000 грн. Така велика різниця між доходами та витратами викликає сумніви у наявності законних джерел погашення боргу.

Бангалорські принципи поведінки суддів визначають, що суддя повинен бути поінформованим про власні економічні інтереси як приватної особи або опікуна/піклувальника і докладати розумних зусиль для того, щоб бути поінформованим про економічні інтереси членів своєї сім'ї (п. 4.7). Дії та поведінка судді повинні підтримувати впевненість громадськості у чесності й непідкупності судових органів (п. 3.2). Перебуваючи під постійною прискіпливою увагою громадськості, суддя повинен добровільно й охоче погоджуватися з обмеженнями щодо своєї поведінки, які пересічному громадянину можуть видатись обтяжливими. Зокрема, поведінка судді повинна узгоджуватися з високим статусом його посади (п. 4.2). Вкладене підтверджує, що суддя не дотримується цих принципів.

Поведінка, яку демонструє суддя, для учасників процесу та інших осіб не є еталоном порядності і справедливості, прикладом чесності, стриманості, врівноваженості. Така поведінка судді підриває упевненість громадян у справедливості судової системи.

Суддя не усвідомлює, що перебуває під постійним та пильним контролем громадськості і такий контроль є необхідним.

На підставі викладених фактів Громадська рада доброчесності зробила оцінку про невідповідність судді критеріям доброчесності та професійної етики.

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

ПРОТОКОЛ
електронного голосування
рішення про затвердження висновку

23 липня 2018 р. Громадська рада доброчесності затвердила висновок 12-ма голосами з 16 голосів членів Ради.

Самовідвід заявив Р. Маселко.

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)